

Tal dia
com
avui fa...

1
any

Un any de TAV a Girona
El sector econòmic reconeix els beneficis de l'alta velocitat per l'arribada de més turistes. El govern en lloa el valor afegit, però en crítica el retard.

10
anys

El suport d'ERC
ERC retirarà el suport al PSOE si pacta amb el PP contra Ibarretxe. Els socialistes rebutgen el pacte ofert per Rajoy contra el pla.

20
anys

El fiscal reacciona
El fiscal general de l'Estat decideix obrir diligències informatives sobre les declaracions de l'exministre Barriónuevo contra Garzón.

L'apunt

Lluís
Martínez

Seguretat

Ben aviat farà un mes que una persona es va introduir al recinte dels lleons del parc zoològic de Barcelona, amb el resultat previsible i prou conegut. Es va desfermar llavors una intensa polèmica sobre si les instal·lacions eren prou segures.

Jo no me'n sabia avenir. Més segures? Home, si jo salto una tanca –que es posen justament per això, perquè ningú no les salti– i fico el braç a la gàbia del tigre, després no em puc estranyar si passa el que passarà amb tota seguretat. ¿I, després de saltar la tanca, encara diré que la culpa no és meua, sinó del zoo perquè no té prou mesures de seguretat? Doncs és igual. Segurament, la institució hi posarà tanques més elevades.

Amb això de la seguretat passa com

La llibertat consisteix en la capacitat d'obeir les nostres pròpies ordres

amb la corrupció. Si algú vol saltar les tanques, o incomplir les lleis, ho farà. No importa com d'altres siguin les tanques ni com d'estrictes siguin les lleis.

És una característica pròpia d'aquest temps que vivim: tenim, si més no als països occidentals, molta més seguretat que no pas la que hi havia fa un segle. Ara, per posar un exemple, és molt més difícil morir-se d'una infecció que fa un o dos segles, que era causa d'autèntiques calamitats. I, malgrat això, molts tenen la sensació de viure en un món cada cop més insegur i amenaçador.

Un cop vaig llegir en un llibre –n'he llegit molts, ara no facin un acudit fàcil– una reflexió d'un neuròleg estudiós de la formació del cervell humà. Afirmava que la llibertat consisteix en la capacitat d'obeir les nostres pròpies ordres. Llavors ja no cal apujar tanques ni endurir lleis.

Ves per on, és un discurs d'una enorme vigència. Des d'Espanya ens venen la idea –i aquest any encara ens la vendran més– que els catalans som contraris a la llibertat per no sé quina Constitució. Ja m'he avorrit de sentir-ho. I resulta que no: la nostra seguretat, el nostre futur com a país, depèn de la llibertat. La nostra.

LA
PUNXA
D'EN
JAP

Joan
Antoni
Poch

Ara torno

La pàgina 129

Pep
Riera

Ara fa un any i pocs dies vaig escriure aquí un article de celebració per l'acord per la data i la pregunta de la consulta sobre la independència de Catalunya. Ho vaig fer de la manera que em va suggerir el pare d'un amic. A una colla que ens havíem trobat a casa seva ens va animar a fer campanya pel doble sí i ens va assenyalar que, més enllà del munt de motius polítics, econòmics i culturals que hi ha, hi havia també una qüestió essencial, gairebé genètica, que feia que l'entesa amb Espanya fos impossible. I ens va dir que la clau estava explicada de manera clara a la pàgina 128 del llibre *Victus*, d'Albert Sánchez Piñol, que també retratava el moment polític. Torno a reproduir aquell fragment: "El perso-

natge castellà per excel·lència és l'*hidalgo*, un invent medieval que encara perviu. Orgullós fins a l'extrem de la follia, obsedit per l'honor, capaç de batre's a mort per una trepitjada, però incapaç de cap mena d'iniciativa constructiva. El que per a ell són gestos heroics, per a la mirada catalana no passa de ser un entossudiment en el més risible dels errors. [...] No comprèn, i encara menys tolera, altres formes de viure l'experiència humana; l'esperit industriós el repelleix. [...] ¿Què teníem nosaltres a veure amb aquella gentussa? Per a un castellà de bé treballar era una deshonra; per a un català, la deshonra era no treballar."

Passen els segles i això és plenament vigent. Però aquell article l'acabava dient que a la pàgina 129 i següents, Sánchez Piñol també assenyalava amb precisió els defectes dels catalans, que ens han impedit anar més enllà en la recerca de la

ANTHONY GARNER

identitat nacional. I segurament ara, en l'enrocament del procés, és adient reproduir aquest fragment: "Vet aquí el nostre pitjor defecte. No saber el que volíem, més enllà de recrear-nos en el reducte de la petitesa. Això no, allò tampoc. Ni França ni Espanya, ens conformàvem a capejar el temporal. Per això suràvem com una barca a la deriva. Les nostres classes dirigents, en particular, eren el sùmmum de la indecisió crònica, sempre a mig camí entre el servilisme i la resistència. Ja ho

va dir Sèneca: si un mariner no sap cap a quin port es dirigeix, cap vent li serà favorable. I quan penso en la nostra història, el que em ve al cap és la més angoixosa de les preguntes: ¿què causa més melancolia, l'"hauríem pogut ser" o el "no ho hauríem hagut d'intentar"? Nosaltres partim de totes dues amargures. El problema dels catalans és que no han sabut mai què desitjaven, i al mateix temps ho desitjaven intensament."

Bon any nou!